

DRT-95 wordt

Tekst: Martijn Knuivers

Foto's: Cumela Communicatie, Loonbedrijf Buma

EEN NIEUWE BIJDETIJDSE SPUIT
KOPEN OF DE OUDE AANPASSEN?

de standaard

Drifteisen zorgen ervoor dat gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk op het gewas blijven en niet in de omgeving terecht komen. Die eisen worden steeds strenger en vanaf 2027 gaat alweer DRT-95 in. Veel cumelabedrijven staan daardoor voor een dure keuze: een nieuwe bijdetijdse spuit kopen of de oude aanpassen.

**'EEN SPUIT UPGRADEN
KOST AL SNEL TUSSEN
DE € 600,- TOT
€ 1000,- PER METER
SPUITBOOMBREEDTE'**

Bij elke renewal of nieuwe toelating van een gewasbeschermingsmiddel komen er strengere eisen voor driftreductie. Als gevolg daarvan staat er bij een steeds grotere groep middelen minimaal 95 procent driftreductie op het etiket. Zo kan het dat voor uien dit seizoen de machines zonder driftreducerende technieken afvallen. Dat betekent geen Wingsprayer, MagGrow, verlaagde spuitboom met 25-centimeter-doppen, Hardi Twin Force of luchtzak.

Voor zo lang het duurt kan in maïs en gras kan nog wel veel. Toch is de trend helder: een spuit met minimaal DRT-95 wordt binnen nu en enkele jaren noodzaak, afhankelijk van het gewas. Daar hangt een prijskaartje aan. Zo kost het upgraden van een spuit al snel tussen de € 600,- tot € 1000,- per meter spuitboombreedte. Een nieuwe getrokken spuit met DTR-techniek gaat al snel richting de € 170.000,- bruto en een zelfrijder kost enkele tonnen.

De Agrifac van loonbedrijf Buma in It Heidenskip voldoet nu nog aan 90 procent driftreductie. Het loonbedrijf neigt naar het upgraden van de spuit met een verlaagde spuitboom met een dopafstand van 25 centimeter en boomhoogtesensoren.

Grondig vroeg zich af hoe loonwerkers zich hierop voorbereiden en ging in gesprek met een aantal van hen. Wat blijkt? Loonwerkers die spuiten in akkerbouw- en/of tuinbouwgewassen hebben hun spuiten vaak al voorzien van driftreductietechnieken. Voor hen is het gemakkelijker om de meerkosten van de techniek te dragen, omdat de spuit veel meer hectares maakt doordat die gewassen meerdere bespuitingen vergen. Loonwerkers die hoofdzakelijk maïs en gras spuiten, staan voor een dilemma: upgraden van de huidige spuit of inruilen voor een nieuwe met bijbehorende technieken. In beide gevallen gaat het om een investering die lastig is door te berekenen aan klanten.

RONDJE LANGS DE VELDEN

Loonbedrijf Verhoeven uit het Brabantse Erp spuit met drie Agrifacs die zijn voorzien van AirFlow. Deze techniek is 95 procent driftreducerend. Verhoeven spuit in loonwerk diverse akkerbouwgewassen, waaronder aardappelen, uien en bieten. “Om deze gewassen tijdig en adequaat met de juiste middelen te kunnen spuiten, is een up-to-date spuit noodzaak”, zegt eigenaar Marcel Verhoeven. De investering is enigszins renderend te maken doordat de zelfrijders veel hectares maken. Een groot aantal gewassen moet namelijk tien tot vijftien keer per seizoen worden gespoten. Het doorberekenen van de investeringen aan klanten blijkt lastig. Verhoeven ervaart dat veel klanten alleen kijken naar de kosten van een bespuiting en niet wat het oplevert. Zo investeerde het bedrijf in een Ecorobotix-spotsprayer die plaatsspecifiek onkruiden kan bestrijden. Het tarief voor de Ecorobotix ligt per hectare viermaal hoger dan dat van een traditionele volvelds bespuiting. Daar staat tegenover dat het gewas veel minder last heeft van groeiremming. Ook bespaart het wezenlijk middel. Toch vinden veel klanten het tarief te hoog.

UPGRADEN HET GOEDKOOPST?

Loonbedrijf Buma in het Friese It Heidenskip spuit vooral gras- en maïsland. Hiervoor gebruikt het bedrijf een zelfrijdende Agrifac met een tank van 4000 liter en een boombreedte van 45 meter. De spuit is 90 procent driftarm. Mede-eigenaar Tjeerd Buma oriënteert zich nog op welke driftreductietechniek voor het bedrijf de beste keuze is. Hij neigt naar upgraden van zijn spuit met een verlaagde spuitboom met een dopafstand van 25 centimeter en boomhoogtesensoren. Dit lijkt de goedkoopste oplossing, maar de definitieve keuze moet nog worden gemaakt. “Volgens de teeltadviseur zijn in gras en maïs nog voldoende middelen beschikbaar voor 90-procent-doppen. Wij hoeven dus niet op stel en sprong de spuit aan te passen. Het kan zijn dat we bij bepaalde middelen een grotere spuitvrije zone moeten aanhouden.”

STRENGERE DRIFTEISEN BIJ VERLENGING TOELATINGEN

Steeds meer middelen krijgen te maken met een eis van 95 procent driftreductie op het etiket. De grasmiddelen Renitar en Pixxaro spuiten kan bijvoorbeeld ook alleen nog maar met een spuit met 95-procent-DTR-techniek, net als het maïsherbicide Botiga (mesotrione en pyridaate).

De toelatingen van de insecticiden Gazelle en Antilop (acetamiprid) zijn verlengd tot 28 februari 2034, maar met een flink aantal restricties. Zo mogen Gazelle en Antilop in aardappelen volgens het W8-etiket nog maar één keer voor het sluiten van het gewas, of maximaal twee keer na het sluiten van het gewas, worden toegepast. Dat was voorheen driemaal. Dat reduceert het aantal toepassingen van acetamiprid in pootaardappelen van zes naar vier. Bij doppen met 90 procent driftreductie geldt voortaan een teeltvrije zone van drie meter. Bij 95 procent driftreductie is dat 2,50 meter en bij 97,5 procent driftreductie is dat 1,75 meter. Het W7-etiket vermeldde geen teeltvrije zone. Ook mogen beide middelen niet meer in grondwaterbeschermingsgebieden worden toegepast.

Hetzelfde gaat op voor het bietenherbicide Conviso One (foramsulfuron en thiencarbazon-methyl), dat een verlenging kreeg tot 1 maart 2028. In het W1-etiket, dat in 2025 verliep, golden geen teeltvrije zones. Het nieuwe W2-etiket vermeldt die wel. Wanneer voortaan tweemaal een halve liter Conviso One met een spuit met doppen met 90 procent driftreductie wordt gespoten, geldt een teeltvrije zone van twee meter. Bij 95 procent driftreductie geldt een teeltvrije zone van 1,25 meter en bij 97,5 procent driftreductie geldt geen teeltvrije zone. Bij de hier genoemde middelen geldt nog dat ze met inachtneming van brede teeltvrije zones met 90 procent driftarme doppen kunnen worden bespoten. Er zijn echter ook middelen op de markt gekomen die minimaal 95 procent vereisen. Voor Stomp 400 SC (pendimethalin) geldt voortaan een driftreductie van 95 procent, gecombineerd met een teeltvrije zone van 1,50 meter. Ook voor Fandango (prothioconazole en fluoxastrobin) gaat een driftreductie van 95 procent gelden, met een teeltvrije zone van 1,50 meter. Fandango mag ook met doppen met 90 procent driftreductie worden gespoten, maar dan geldt een teeltvrije zone van drie meter. Fabrikant Bayer Cropscience heeft zelf om striktere drifteisen verzocht, om te voorkomen dat het middel geheel van de markt verdwijnt vanwege normoverschrijdingen.

Buma vindt het in principe een goede zaak dat de emissie naar het oppervlaktewater wordt beperkt, maar erkent dat het lastig is de investering terug te verdienen. “Je krijgt er namelijk niet meer werk door. Het loonwerkertarief zal wel omhoog moeten.” Vooralsnog houdt de loonwerker het bij de noodzakelijke update van de spuit. “Afgelopen jaar vroegen we om een offerte voor het upgraden van de spuit naar plaatsspecifiek spuiten. Daar kwam een bedrag uit van circa € 3500,- per meter spuitbreedte.”

Het helpt dat veehouders met plaatsspecifieke bestrijding punten kunnen verdienen binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). “Maar wat gaat de wet- en regelgeving in de toekomst

‘IN PRINCIPE IS HET EEN GOEDE ZAAK DAT DE EMISSIE NAAR HET OPPERVLAKTE-WATER WORDT BEPERKT’

De Ecorobotix van Werktuigenvereniging Schouwen Duiveland. Een zelfde heeft Loonbedrijf Verhoeven. Die ziet de voordelen, maar ook dat kosten vier keer hoger liggen.

De meest recente lijst met driftreducerende technieken en spuitdoppen vind je op cumela.nl via <https://www.cumela.nl/drd-lijst-2026>

doen? Wat als de overheid stopt met de subsidie? Gaan de veehouders dan door met plaatsspecifiek bestrijden of stappen ze weer over op volvelds spuiten?”, vraagt Buma zich af. Hij maakt een vergelijking met luzerne. “Toen binnen het GLB luzerne een beloning opleverde van bijna € 2000,- per hectare steeg het areaal luzerne flink. Nu de subsidie flink lager is, stoppen de meesten er weer mee. Reden voor ons om de upgrade naar plaatsspecifiek spuiten nog maar even te laten voor wat die is.”

AL VOORGESORTEERD OP NIEUWE REGELS

Eigenaar Martin Jansen van loonbedrijf Jansen Heeten in het Overijsselse Heeten ruilde vorig jaar al zijn Challenger-zelfrijder in. Daar kwam een jonge gebruikte Amazone-zelfrijder met een verlaagde spuitboom en een dopafstand van 25 centimeter voor terug. “We liepen er tegenaan dat de gewasbeschermingsadviseur soms middelen adviseerde die we met onze eigen spuit niet meer mochten spuiten”, aldus Jansen. Hij was eerst van plan om de Challenger te updaten, maar om die toekomstbestendig te krijgen, moesten ook de spuitbomen worden vervangen. Dat alleen al vergde een investering van € 80.000,-. Inruil bleek dus verstandiger. Eigenaar Johan Vogt van loonbedrijf Geurs uit het Overijsselse Hengevelde koos wel voor upgraden en voorzag zijn Amazone-spuiter met een spuitboombreedte van 27 meter van extra 95 procent driftreducerende doppen. Zo kon hij bijvoorbeeld het bodemherbicide Stomp blijven spuiten. Binnenkort wordt de bij deze doppen verplichte druklogger in de spuitcomputer geactiveerd. De 95 procent driftreducerende doppen geven erg grove druppels, maar volstaan voor bodemherbiciden. Vogt noemt de montage van de doppen voor dit moment de kortste klap om aan de regels te kunnen voldoen. De spuit zo kort

voor het spuitseizoen voorzien van een DRT-techniek is vanwege de lange levertijden namelijk niet mogelijk. Na het seizoen gaat Vogt kijken of de doppen volstaan of dat hij toch gaat uitkijken naar een DRT-techniek.

NOG GEEN KEUS GEMAAKT

Eigenaar Guus Wesselink van loonbedrijf Wesselink in het Twentse Manderveen maakte nog geen keuze. Het loonbedrijf spuit hoofdzakelijk maïs en gras met een getrokken Kverneland-spuiter van 24 meter en een gedragen Kverneland-spuiter van achttien meter. De meeste middelen in maïs en gras mag hij komend jaar nog met 90-procent-doppen spuiten. Het betekent dat er nog tijd is om op een later moment te bepalen welke DRT-techniek het beste past. Upgraden of de oude machines inruilen voor nieuwe is best een dilemma, stelt Wesselink. Beide spuiten zijn namelijk nog niet zo heel oud. Überhaupt zal het lastig zijn om de extra investeringen geheel door te berekenen aan klanten.

‘DE SPUIT ZO KORT VOOR HET SPUITSEIZOEN VOORZIEN VAN EEN DRT-TECHNIEK IS VANWEGE DE LANGE LEVERTIJDEN NIET MOGELIJK’

HET ZAL HET LASTIG ZIJN OM DE EXTRA INVESTERINGEN GEHEEL DOOR TE BEREKENEN AAN KLANTEN

GESLOTEN VULSYSTEMEN VANAF 1 JANUARI 2027

Nog een verplichting die ingaat, is het gesloten vulsysteem. Die staat nu op de rol voor 1 januari 2027, nadat die eerder al een aantal keren is uitgesteld. Veel gebruikers blijken nog te moeten kiezen welk Closed Transfer Systeem (CTS) ze gaan gebruiken. Let op, want het is een harde ingangsdatum. Het is dus niet zo dat het gesloten vulsysteem pas bij de eerste SKL-keuring na 1 juli aanwezig moet zijn. De eis geldt voor nieuwe en gebruikte spuiten. Het mag ook aanwezig zijn als mobiele installatie op het bedrijf. Er zijn nu vier systemen: Clean Load Nexus van Pentair, Easy Flow van Agrotop, Accurite CTS van Tefen en Xamount van Lechler. De systemen kosten rond de € 3500,- tot € 5000,-, afhankelijk van de uitvoering.